

Handläggare
Elin Nannstedt
Telefon: 08-50822058

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2026-10-22

Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholm stad

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har tillsammans med berörda nämnder och bolag tagit fram en ny handlingsplan för klimatanpassning. Arbetet med att uppdatera stadens handlingsplan för klimatanpassning har skett med utgångspunkt från miljöprogrammets mål tillsammans med de samlade erfarenheter som gjorts i stadens klimatanpassningsarbete under de gångna fem åren.

Förslaget till handlingsplan innehåller sammantaget 25 aktiviteter. Aktiviteterna utgör det prioriterade klimatanpassningsarbetet i staden. Handlingsplanen genomförs genom att ansvariga nämnder och bolag implementerar planens aktiviteter i sina respektive verksamhetsplaner. Handlingsplanen innehåller också vägledande principer för stadens arbete med klimatanpassning.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om ny handlingsplan för klimatanpassning men bedömer att flera av åtgärderna kräver tydligare ansvarsfördelning, ett förstärkt stöd från stadens centrala funktioner samt klargörande kring driftkostnader. Förvaltningen har begränsad kompetens och rådighet inom flera av aktiviteterna som föreslås och kan främst bidra genom att identifiera behov och problem, inte genom att självständigt utreda eller genomföra klimatanpassningsåtgärder.

Bakgrund

Förvaltningen har ombetts att lämna remissvar gällande stadsledningskontorets förslag till ny handlingsplan för klimatanpassning.

Ärendet

Stadsledningskontoret har, tillsammans med berörda nämnder och bolag, tagit fram ett förslag till uppdaterad handlingsplan i enlighet med uppdraget i kommunfullmäktiges budget för 2025.

Uppdraget innebär att, med utgångspunkt i stadens *Miljöprogram 2030* där klimatanpassning finns som ett eget målområde, ta fram en plan som konkretiserar genomförandet. Målområdet *Ett klimatanpassat Stockholm* omfattar två etappmål: *En stadsmiljö mer anpassad till ett förändrat klimat* och *Stärkt motståndskraft vid extremväder*. Att anpassa stadsmiljön till ett förändrat klimat handlar om att genomföra större och mindre åtgärder i stadsmiljön för att åtgärda kända risker, men även att arbeta långsiktigt med stadsplaneringen som ett verktyg för att stärka stadens anpassningsförmåga. Att ha en stärkt motståndskraft vid extremväder innebär att stadens nämnder och bolag arbetar vidare med verksamhetsanpassning och har rutiner och åtgärder på plats för att bedriva samhällsviktig verksamhet även under extrema väderhändelser.

Utöver miljöprogrammets mål har stadens innevarande Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025 tillsammans med uppföljningen av stadens mål för klimatanpassning i Miljöprogram 2020–2023 varit utgångspunkter för arbetet. Staden har även genomfört egna utredningar exempelvis Klimatanpassning i praktiken, dnr KS 2024/451, vars slutsatser har beaktats.

Stadens arbete för att anpassa Stockholm till ett förändrat klimat inriktas mot att identifiera och hantera risker för liv och hälsa, samhällsviktiga funktioner och stadens egendom samt åtgärder för att långsiktigt bygga staden mer tålig och robust.

Handlingsplanens första del beskriver styrdokumentets syfte och funktion, samt genomförande och tidplan. Handlingsplanen innehåller också principer för klimatanpassning. Fram till att aktuellt förslag antas har stadens arbete bedrivits utifrån *Plan för Stockholm stads klimatanpassningsarbete*, dnr 303–945/2014 samt skyfallsprinciperna i *Handlingsplan för klimatanpassning 2022–2025*, dnr KS 2020–1033. Förslaget till handlingsplan innebär att dessa ersätts med sex nya principer för klimatanpassningsarbetet. Principerna syftar till att ge vägledning i stadens ej lagstyrda arbete med klimatanpassning.

Förslaget till handlingsplan innehåller sammantaget 25 aktiviteter. Aktiviteterna utgör det prioriterade klimatanpassningsarbetet i staden. Handlingsplanen genomförs genom att ansvariga nämnder

och bolag implementerar planens aktiviteter i sina respektive verksamhetsplaner. Aktiviteterna är indelade efter typ av uppgift såsom analyser, utredningar, utveckling av arbetssätt, kommunikation, genomförande och erfarenhetsutbyten.

I förslaget finns även en kunskapssammanställning över området och en bilaga som beskriver observerade klimatförändringar i Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhälle och service i samråd med beredskapsamordnare, stadsmiljöenheten och enheten för lokaler och service samt med avdelningen för förskola, avdelningen för äldreomsorg och avdelningen för funktionssedsättning och socialpsykiatri. De fackliga organisationerna informeras på förvaltningsgruppen den 13 oktober 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen stödjer förslaget om en ny handlingsplan för klimatanpassning och ser positivt på att klimatanpassningsarbetet ges en tydligare metod och att åtgärderna kan anpassas efter verksamheternas behov.

Förvaltningen vill samtidigt lyfta följande huvudsakliga synpunkter:

Metod

Förvaltningen är positiv till de sex principerna som vägledning och att metoden harmoniserar med risk- och sårbarhetsanalysarbetet (RSA). Förvaltningen ser dock ett behov av en förstärkt tydlighet kring hur klimat- och sårbarhetsarbetet (KSA) ska bedrivas i verksamheterna.

Ansvarsfördelning

Förvaltningen upplever att det i flera fall är otydligt vilket ansvar stadsdelsnämnderna förväntas ta. Remissen kan tolkas som att ett utökat utredningsansvar läggs på stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen saknar i dag kompetens, resurser och budget för att genomföra mer omfattande utredningar inom klimatanpassning, särskilt inom tekniskt avancerade dagvattenlösningar och skyfallskonstruktioner samt experimentella lösningar. Förvaltningen följer i dag stadens tekniska handbok och anlitar konsulter vid behov. Om remissen innebär att stadsdelsförvaltningarna ska ta ett större utredningsansvar behöver detta tydliggöras och resurser tillföras. Ett utökat utredningsansvar för stadsdelsförvaltningarna skulle vara svårt att hantera utan stöd från stadens övergripande funktioner. Förvaltningen kan bidra med lokalkännedom och

problemidentifiering men inte genomföra tekniskt komplexa utredningar eller åtgärder.

Rådighet

Som inhyrande organisation saknar förvaltningen rådighet att genomföra investeringar i annans fastighet, även när fastighetsägaren är ett kommunalt bolag. Därmed är förvaltningens möjligheter att genomföra fysiska klimatanpassningsåtgärder i verksamheternas lokaler mycket begränsade. I remissen framstår gränsdragningen mellan stadsdelsnämndernas ansvar och fastighetsägares ansvar som otydlig. Remissen bör därför tydligare klargöra hur ansvar och kostnader ska fördelas mellan fastighetsägare och verksamhet, även inom stadens egna organisation.

Driftansvar

Förvaltningen har i samverkansprojekt ofta erfarit att driftansvaret blivit en svår fråga. Remissen bör därför tydligare beskriva hur drift och ekonomiskt ansvar för drift ska hanteras efter genomförda åtgärder. Särskilt gäller detta då exempelvis dagvatten från gata behöver omhändertas på parkmark vid stora regnmängder.

Samverkan

Flera åtgärder kräver långsiktig planering och prioritering, vilket är svårt inom ramen för årsbudgetar. Förvaltningen ser ett behov av stärkt samverkan mellan stadens funktioner för att kunna arbeta långsiktigt samt för att undvika att arbete sker isolerat och med olika tolkningar av ansvar.

Övrigt

Under aktivitet 12 anser förvaltningen att även berörda fastighetsbolag bör stå med som ansvariga för aktiviteten.

Under aktivitet 15 anser förvaltningen att även Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) bör stå med som ansvarig för aktiviteten.

Förvaltningen noterar att stormar inte nämns som en klimatrisk i remissen trots att fler och kraftigare stormar också är en konsekvens av klimatförändringarna och undrar om inte det också bör nämnas.

Miljö och klimatanalys

Även om vissa klimatanpassningsåtgärder genererar ökade utsläpp i anläggningsskedet bedöms förslaget ha en positiv påverkan på miljö och klimat. Att inte genomföra åtgärderna skulle ge större konsekvenser för miljö och klimat. Genom att långsiktigt bygga staden mer tålig och robust får staden en stärkt motståndskraft vid extremväder såsom skyfall och värmeböljor.

Lee Orbersson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Linda Palo
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Remissunderlag Handlingsplan för klimatanpassning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2026-10-05
Linda Palo, avdelningschef	2026-10-05